

OP JE KNEIËN KRUIPEND DOOR HET BOEK

Welke manieren kun je nog meer verkennen om digitaal erfgoed te ervaren? De Koninklijke Bibliotheek heeft geëxperimenteerd met virtual reality en 360 graden foto's van het magazijn.

Het gebruik van onze digitale diensten Delpher, DBNL en de Online Bibliotheek is tijdens de lockdown behoorlijk gestegen. Niets vreemds aan natuurlijk, het was immers de enige manier om collecties te raadplegen. De huidige platforms zijn echter volledig ingericht om de inhoud van boeken, kranten

In de rubriek 'KB Onderzoekskroniek' beschrijven medewerkers van de afdeling Onderzoek van de Koninklijke Bibliotheek hun resultaten, trends en vondsten.

kijken of er, naast ze daadwerkelijk te lezen of vast te houden, nog meer manieren zijn om boeken te ervaren. Al snel kwamen we uit bij pop-upkinderboeken. Niet alleen zijn deze boeken prachtig om te zien als ze zich ontvouwen, ze prikkelen ook snel de fantasie. Samen met ontwerpers Justin Zijlstra en Tijmen Lohmeijer hebben we onder andere het boek *De Garage* in 3D foto's vastgelegd. Zij hebben de foto's vervolgens omgezet in een VR-representatie die je kunt bekijken met behulp van een Oculus Quest. Wanneer je deze bril opzet, kom je terecht in een boekenmagazijn en zie je het boek levensgroot voor je staan. Je hoort de geluiden van een garage, kunt de bladzijden omslaan, maar vooral kun je zelf interacteren met het boek door bijvoorbeeld door de deur te kruipen. Toen we de installatie testten met gebrui-

en tijdschriften te bekijken of te lezen, niet om de digitale collecties 'fysiek te ervaren'. Daarom hebben we verkend wat de technische mogelijkheden zijn om dit wél te kunnen.

Omdat de collectie van de KB sowieso achter gesloten deuren ligt, hebben we eerst geëxperimenteerd met 360 graden foto's. Op die manier konden we zien of we de omvang van onze magazijnen zouden kunnen weer-

geven. TU Delft-onderzoeker Marzia Loddo heeft daartoe een aantal foto's in de magazijnen gemaakt en deze met het programma ThingLink ontsloten. Hiermee kun je inzoomen op boeken, zodat je zelfs de titels op de kaften kunt lezen. Ook is het mogelijk om de boeken aanklikbaar te maken, waarmee bezoekers alsnog het boek digitaal kunnen doorbladeren. Het is een relatief eenvoudige manier om een indruk te krijgen van de opslag van de boeken, terwijl je ook nog eens een aantal topstukken kunt zien. Zie ook dit filmpje op YouTube met een demonstratie: <https://bit.ly/demonstratie-KB>.

VR-representatie

Het tweede experiment hebben we gedaan met virtual reality (VR). Hierbij wilden we be-

kers, zagen we meteen wat het met hen deed: enthousiast riepen ze wat ze zagen en voor we het wisten, kropen ze over de vloer.

Smaakt naar meer

Beide projecten waren experimenten, maar ze smaken naar meer. Ze laten zien dat je met creatieve toepassingen erfgoedcollecties op andere manieren kunt ervaren. Een volgende stap kan zijn het samenvoegen van beide projecten: een VR-bril waarmee je door de magazijnen loopt, een boek van de plank haalt, waarna het zich opent en jij in het verhaal gezogen wordt. Wordt vervolgd!

Meer over beide projecten lees je in het artikel op Sage Journals via deze link: <https://bit.ly/VR-KB-artikel>.

Martijn Kleppe

Hoofd Onderzoek van de Koninklijke Bibliotheek